

Cuba i Påsken 2007

Vi var 37 deltagere i rejsen, og det følgende er lidt om vores oplevelser og indtryk. Hvis man vil vide mere om sundhedsvæsenet på Cuba, anbefales det at nærlæse symposieprogrammet og afsnittet om "Lægemangel? – ikke på Cuba!". En stor tak til alle rejsedeltagerne for stor interesse og aktivitet og godt samarbejde!

Side 2 – 5 : Program for "3rd Cuban-Scandinavian Transcultural Medical Symposium".

Side 6 : Referat fra deltagermødet før afrejsen

Side 7 – 8 : Deltagerliste

Side 9 – 10 : Pre – and Postsymposium Questionnaire

Side 11 - 17 : Det oprindelige program for rejsen

Side 18 – 47 : Billeder og stemninger fra rejsen rundt på Cuba

Side 48 – 59 : Lægemangel? – ikke på Cuba!

3rd Cuban – Scandinavian Transcultural Medical Symposium

March 28, 2007 – April 9, 2007

Locations: Havana, Santiago de Cuba and Varadero

**Organized by: Dr. Martin Smedebøl, Denmark, Mrs. Karin Christiansen, Sweden
Mr. Rodolfo Bencomo and Mrs. Celia Garcia, Cuba and DAGENS MEDICIN, Denmark**

Sponsors: no sponsors, no donors, no conflicts of interests

Programme:

1. Welcome

- a. Registration
- b. Introduction and Presentation of participants
- c. The program in details
- d. Pre Symposium Questionnaire
- e. Distribution of study material – how to share information between participants in the symposium.
- f. Welcome Words by the Organizers

2. Health care and medical work in Cuba

- a. Health in Cuba by Dr. Randi Skjøth Christensen
- b. "No one left abandoned": Cuba's national health system since the 1959 revolution by Dr. Mette Boe
- c. Social life and welfare in Cuba by Mr. Diego Alvarez Gonzales.
- d. An analysis of the Cuban health System by Dr. Kim Boe
- e. Not just salsa and cigars: Mental health in Cuba. By Dr. Anders Bo Christensen
- f. Medical education in Cuba by Mr. Poul Jarlshøj
- g. Emergency medicine in Cuba: an update by Dr. Randi Skjøth Christensen
- h. Ophthalmology in Cuba by Dr. Anders Bo Christensen
- i. HIV/AIDS prevention and control: the Cuban response by Dr. Bente Mortensen and Dr. Mette Boe
- j. Use of medical counselling for the prevention and control of smoking in the municipality of Old Havana by Dr. Niels Bjørum
- k. Better health statistics: the Cuban experience by Dr. Mette Boe
- l. A native's view on the Cuban health care system by Mr. Diego Alvarez Gonzales
- m. Cuba's high degree of preparation for natural disasters. News from the Cuban newspaper Granma by Mr. Michael Pedersen
- n. Public Health 2004. An analyses of the Cuban Health system by Dr. Bente Mortensen
- o. Joint projects with the Society for the study of Psychiatry and Culture in Cuba by Dr. Niels Bjørum

3. Meet the experts

- a. Asthma prevalence in Hispanic and Asian American ethnic subgroups: result from the California healthy kids survey by Dr. Inger Winnergaard
- b. The challenge of diagnosing atopic disease - outcomes in Cuban children depend on definition and methodology by Dr. Helle Rotne
- c. Worldwide variation in prevalence of symptoms of asthma, allergic rhinoconjunctivitis, and atopic eczema by Dr. Inger Winnergaard
- d. Comparison of four health systems: Cuba, USA, Japan and China by Dr. Martin Smedebøl
- e. Housing and health in Havana by Mrs. Lene Bruzelius
- f. Focus on Cuba's accomplishments by Mr. Poul Jarlshøj
- g. On a mission - how Cuba uses its doctors abroad by Mrs. Annette Molvik
- h. Cuba's international cooperative efforts in health by Dr. Gert Poulsen
- i. Preparation and response in case of natural disasters: Cuban programs and experiences by Mr. Michael Pedersen
- j. On the cross-fertilization between biotechnology and immunology: current situation in Cuba by Dr. Mette Boe.
- k. Cuba – is the U.S. embargo to blame or is the crisis self-inflicted? by Mrs. Lena Bruzelius and Dr. Inger Winnergaard
- l. Family doctors in Cuba – from "Månedsskrift for Praktisk Lægegering September 2003" by Dr. Peter Metzen

4. Workshop in Cuban Politics and Economics

- a. Che Guevara is a hero by Mrs. Bodil Paaske
- b. Che Guevara was a hard core communist by Dr. Lone Thamdrup
- c. The Guantanamo-camp: living in the shadow for 5 years by Mrs. Annette Molvik
- d. Cuba's green revolution by Mrs. Jonna Halford
- e. The power of Cubans in USA by Mr. Siegurd Sohr
- f. 638 recipes of murdering Castro by Mr. Lars Nexø
- g. Cuba – Paradise or Hell? by Mrs. Bodil Paaske
- h. A vacation ending in Guantanamo by Mrs. Jonna Halford
- i. Guantanamo in the binoculars by Mrs. Helle Nexø
- j. Economical crises leads to disintegration of Cuban health care?
- k. The Pharmaceutical Industry in Cuba by Mr. Niels Rotne
- l. Who is Luis Posada? by Mr. Siegurd Sohr
- m. Cuban spies in USA – and the Cuban “Free the Five” campaign by Dr. Kurt Ove Svendsen
- n. Havana in the shadow of the Prado by Mrs. Kirsten Bjørum
- o. What impression did we get on Cuba and the Cubans? Despondence, distrust, misery, poverty, control, surveillance, CDR, pride, restricted freedom and rights were some of the words we used in our discussions in the beautiful nature under the tropical sun.
- p. Comparing the BNP for Cuba (3000 \$ in 2004 and Denmark (32.200 \$ in 2004), relating it to living conditions and discussion on why Cuba has two kinds of money – peso cubana and peso convertible..

5. Transcultural Medicine

- a. BBC News: Cuban doctors in Venezuela by Mrs. Randi Juul Andersen
- b. Cardiovascular disease and associated risk factors in Cuba: prospects for prevention and control by Dr. Peter Matzen
- c. Economic crisis and access to care: Cuba's health care system since the collapse of the Soviet Union by Dr. Peter Matzen
- d. Shifting the demand for emergency care in Cuba's health system by Dr. Merete Boe
- e. Cuba – innovation through synergy by Mr. Lars Nexø
- f. Off the beaten path – on biotechnology in Cuba by Mr. Ole Mortensen
- g. Planning for Cuba's transition by Mrs. Helle Nexø
- h. Pain control and cultural norms and expectations after closed femoral shaft fractures by Dr. Kim Boe
- i. Transcultural general practise in Scandinavia by Dr. Randi Skjøth Christensen
- j. Cultural attitudes and beliefs about pain by Mrs. Randi Juul Andersen

6. Pre Dinner lectures

- a. An opinion from Dr. Aleida Guevara March, Paediatrician and daughter of Che Guevara by Mrs. Kirsten Rahbek and Dr. Helle Rotne
- b. The History of Cuba and The Transatlantic Slave Trade by Mr. Michael Pedersen
- c. Human Rights in Cuba by Mr. Ole Mortensen
- d. Cuba – the Nation, the Revolution and the Utopia by Mr. Ole Mortensen
- e. Frederika Bremer's travel to Cuba by Mrs. Karin Christiansen
- f. Cuba – the eye of the hurricane by Per Paaske
- g. The private life of Fidel Castro by Dr. Martin Smedebøl
- h. Delirium tremens by Dr. Anders Bo Christensen

7. After Dinner lectures

- a. Ernesto Che Guevara by Mrs. Lisbeth Svendsen
- b. Cuba mobilizes against “new” enemy by Dr. Lone Thamdrup
- c. Cheap Shopping Syndrome – a new disease? by Dr. Martin Smedebøl
- d. Celebrating Birthday in Cuba by Mrs. Helle Nexø – birthday cake in Café del Oriente in Havana and by Mrs. Angelica Gonzales, architect, celebrating her 50 years birthday by sharing a Buccaneer beer with her niece (electrical engineer) on a restaurant in Plaza Dolores in Santiago de Cuba and begging soap from the tourists.
- e. The famous picture of Che by Mr. Kurt Ole Andersen
- f. Cuba – my opinion by Per Paaske
- g. How to give anaesthesia to an elephant? by Dr. Martin Smedebøl
- h. Medical humour or dirty jokes? By Dr. Preben Thamdrup, Dr. Peter Matzen, Dr. Martin Smedebøl, Dr. Merete Boe, Mr. Michael Pedersen, Mr. Lars Nexø and others.

8. Practical experiences in Travel Medicine

- a. How many of the participants in the symposium experience symptoms of acute gastroenteritis? 6 of 37 travellers showed minor signs of diarrhoea.

- b. Group discussion – how to prevent and treat travel gastroenteritis
- c. Group discussion – my travel pharmacy
- d. Celebrating Easter in Cuba
- e. Seeing the buildings for the family doctor clinic and local village school in Santo Domingo

9. Medical-Historical Afternoon on CD by Dr. Martin Smedebøl M.D.

- a. The history of Anaesthesia: Why should we remember October 16th as Ether Day?
- b. Dr. Ephraim McDowell's ovariectomy in Kentucky in 1809
- c. Museums of Medical History
- d. The Death of President George Washington
- e. Maritime Medical History
- f. The works of William Stuart Halsted and Harvey Cushing
- g. Who was Carlos J. Finlay? by Dr. Kim Boe
- h. What can be learned from the German Surgeon Ernst Ferdinand Sauerbruch?
- i. Who is winning in Iraq?

10. Study tour activities

- a. Group observations: famous historic buildings and colonial architecture in Old Havana, Central Havana and Santiago de Cuba, visit to historical sites for the different revolutions in Cuba, taking a look at the American Guantanamo Naval Base (cancelled due to prohibition by the Cuban authorities), enjoying the view from Gran Piedra, learning about Cuban cigar production and visiting the Corona Cigar Factory, swimming in the Caribbean Sea in Varadero and Playas del Este, Pharmacia Taquechrel and Drogeria Johnson
- b. Individual observations: Rural and urban living conditions of the Cuban, visiting a Cuban Rhum Factory Museum, experiencing different kinds of Creole food Cuban style in La Bodegita del Medio, El Morro Restaurant, Don Antonia Restaurant, Café del Oriente, El Cubano and El Floridita, learning how to adapt your individuality to travelling in a group, appreciating the Mojitos and Daiquiries, etc.
- c. Visiting the School of 26 de Julio High School in Alamar and having discussions with the high school students. Welcome with flowers and homemade cards, song and dances, food and drinks. Participating in English class.
- d. Learn to dance salsa with Cuban instructors at Hotel Sol Club Sirenas Coral Melia by Salsa instructor Ms. Yaima Villaurrutia Rivera and the professional dancers Ms. Hilka Garcia and Mr. Ali Rivaz.
- e. Burial rituals in Cuba, visit to Necropolis de Colon in Havana and Cementario de Santa Ifigenia with José Martí's mausoleum.
- f. Several daily opportunities to listen to famous Cuban music.
- g. Donation of a large suitcase with medical disposals – i.v.needles, sterile gloves, surgical sutures, soap, tooth paste, etc. - to Dr. Virgin Gonzales Cespedes, Paediatrician at Hospital Octavia de la Concepcion y la Pedroja, Holguin.
- h. Internet resources and list of medical references: www.smedebol.dk

11. The Culture of Cuba

- a. Cuban art and culture by Mrs. Lisbeth Svendsen
- b. Cuban Rhum by Mrs. Birte Jacobsen
- c. Asger Jorn in Cuba by Mrs. Lissy Poulsen
- d. Cigars and Cuban life style by Mr. Kurt Ole Andersen
- e. Why does the U.S. government hate Cuba? By Dr. Gert Poulsen
- f. Cuba – the land of music. By Mrs. Lissy Poulsen
- g. The icon for all Cubans – José Martí by Dr. Kurt Ove Svendsen
- h. In the shadow of Fidel Castro by Mrs. Bente Eilschou Carstensen
- i. Hemmingway in Cuba by Dr. Martin Smedebøl
- j. Studying the Cuban newspaper "Granma", March 25, 2007 with articles on medical education in Cuba, AIDS in Cuba etc. on a nightly flight with Aero Caribbean between Havana and Santiago de Cuba.
- k. Experiencing the agriculture of Cuba – coffee, sugarcane, pineapples, tobacco, cattle, etc.

12. Free Speech Session

- a. Granma: 1500 plus doctors ready to help the US people by Dr. Preben Thamdrup
- b. Fidel Castro's speech in Santiago de Cuba January 1, 1999 by Mr. Niels Rotne
- c. The politics of suffering: the impact of the U.S. embargo on the health of the Cuban people by Dr. Martin Smedebøl
- d. The drama of revolution: traitor or hero? The history of Ciro Bustos. By Mrs. Birte Jacobsen
- e. Cuba's never-ending crises by Mrs. Kirsten Rahbek
- f. El Comandante in his maze by Dr. Preben Thamdrup
- g. My sisters work as organizer of a cardiac surgical project for children in Cambodia by Mrs. Karin Christiansen

- h. "The history will absolve me" by Mrs. Bente Eilschou Carstensen
- i. Is socialism bad for your health? Cuba and the Philippines: a cross-national study of health systems by Dr. Martin Smedebøl
- j. The private life of Fidel Castro by Mr. Lars Nexø and Dr. Peter Matzen
- k. 10 years after- the exodus from Cuba by Mrs. Randi Juul Andersen.
- l. Che Guevara in our hearts by Dr. Randi Skjøth Christensen
- m. Veterans from The Bay of Pigs by Mr. Bjarne Rahbek.
- n. When the Americans arrive by Mr. Bjarne Rahbek
- o. Organizing medical study tours by Mrs. Karin Christiansen, travel consultant, Sweden
- p. Why did The Cuban Ministry of Health cancel our planned visits to Cuban polyclinics? By Dr. Martin Smedebøl

13. Tourist activities in Cuba

- a. Being robbed at the Malecon and losing your passport, visa, credit card and cell phone – what to do? By Mrs. Bente Mortensen
- b. Visiting Valle de la Prehistoria, National Automobile Museum of Cuba, Granjita Siboney, La Grand Piedra, Cafetal La Isabelica and Castillo del Morro in the surroundings of Santiago de Cuba. Lunch in the farm El Porvenir with a pool made in a small river.
- c. Driving through Cuba with drivers Mr. Julio Cesar Cotino and Mr. Radamé Betancourt Martines. Stop for lunch in Rio Azul. Also stop for drinks in Casa de la Trova in Bayoma enjoying a local fruit drink and a good Cuban band. Stop in Santa Clara and visits to Plaza de la Revolution and the Mausoleum of Che Guevara.
- d. Sightseeing in Santiago de Cuba: Plaza Dolores, Parque Céspedes, Casa de Diego Velázquez, enjoying Mojito's at the roof garden of Casa Grande, Moncada Barracks, Parque Historico Abel Santamaria, lunch in El Morro close to the fort and dinner in Don Antonio.
- e. Staying in the following hotels: El Presidente in Havana (Vedado), Hotel Santiago de Cuba Melia, Villa Santa Domingo, Hotel Sol Club Sirenas Corel Melia in Varadero and Hotel Nacional in Havana.
- f. Exploring the Sierra Maestra with Eco Tour guide Mr. Raul Pinero – walking tour to Hospital Guerilla – Hospital Mario Munoz Monroy – and Comandancia de La Plata with Fidel Castro's headquarter and Radio Rebelde
- g. Martin performs "My way" with 6 ladies as backing group in Villa Santa Domingo
- h. Stop at Mirador de Bacunayagua enjoying the famous Pina Colada and the view over the highest bridge in Cuba.
- i. Sightseeing in and around Havana: Miramar, Vedado, Central Havana, Old Havana, Malecon, US Interests Office with black flags in front, Capitol, Parque Central. Plaza de la Revolucion, Cojimar fishing village, Plaza de Armas, Plaza Vieja, Plaza de la Catedral, Calle Obispo, Castillo de los Tres Santos Reyes Magos del Morro with a view to Old Havana, Fortaleza de San Carlos de la Cabaña with the cannon ceremony, drinking Mojito's in the Roof Garden of Ambos Mundos Hotel, Museo de la Revolución.
- j. Studying the Cuban traffic and transportation facilities, witnessing an electrical failure in the bus and the driver getting a ticket from a police officer.
- k. Visiting the home of a local Cuban farmer on the road to La Gran Piedra – getting an impression of the simple living conditions – we also had the opportunity to take a look inside the little school with 5 pupils.

14. Multiple Choice Examination – symposium related subjects

15. Closing and farewell

- a. Special Honorary Lectures: Primary Health Care in Cuba by Dr. Preben Thamdrup – based on an article in "Månedsskrift for Praktisk Lægegering, November 2003"
- b. Refresher Course Lecture: How to survive in Cuba – for Cubans and tourist? Discussions on aspects of daily life in Cuba by all participants in the symposium
- c. Sharing Your Happiness – You don't lose anything
- d. Diploma Ceremony, Prizes and Awards
- e. Special prizes and thanks to Mrs. Kirsten Sandberg and Mrs. Randi Juul Andersen for good companionship.
- f. Evaluation of Symposium – written and/or orally
- g. Farewell words and information on Dansk Cubansk Venskabsforening by Dr. Martin Smedebøl
- h. Hasta La Victoria Siempre

Referat fra orienteringsmøde om Cuba-rejsen 2007

1. Mødet fandt sted fredag d. 23.2.2007 hos Karin og Martin i Lyngby. Martin skrev referatet.
2. Der var 12 rejsedeltagere til stede: Poul Arne Jarlshøj, Gert Poulsen, Lissy Poulsen, Anders Bo Christensen, Randi Skjøth Christensen, Bente Mortensen, Ole Mortensen, Kirsten Bjørum, Niels Bjørum, Bente Ellschou Carstensen, Karin Christiansen og Martin Smedebøl. Der var kommet en del afmeldinger pga. snestormen. (2 af mødedeltagere viste sig at være gamle skolekammerater).
3. Deltagerlisten: der er 37 deltagere – se deltagerlisten.
4. Rejsens program: der blev kun omtalt **en ændring i rejseprogrammet**, idet vi ikke kan bo på Hotel El Salton, men i stedet skal bo på Hotel Villa Santo Domingo – et 3* hotel ved Bayamo. (3. april). I øvrigt har vi erfaring for, at de cubanske samarbejdspartnere hyppigt ændrer hotelvalg på et sent tidspunkt.
5. Gode råd vedr. rejseforberedelser og pakning: Her snakkede vi om følgende:
 - **rejsebureauet sender** billetter, forsikringspapirer, informationer om mødetid og –sted etc. ud ca. 10 dage før afrejsen.
 - Det er vigtigt at **møde til tiden** i lufthavnen. Man må indregne DSB-forsinkelser, trafikpropper, parkeringsproblemer etc. i den tid, som man skal bruge for at nå til Kastrup. Billetterne kan ikke bookes om til senere afgange, hvis man kommer for sent.
 - En **rejse-syge-forsikring** er nødvendig – den offentlige rejsesygeforsikring gælder ikke i Cuba.
 - Man skal være opmærksom på **sikkerhedskontrollen** i Kastrup: ingen spidse eller skarpe ting i håndbagagen og begrænsning af væskeformede artikler (max. 100 ml i gennemsigtig plasticpose).
 - Højest 20 kg i indchecket bagage og 5 kg i håndbagage.
 - Klima: vi regner med **ca. 25 grader** og forhåbentlig sol – husk badetøj, solcreme og evt. en solhat.
 - Cuba er et fattigt land! Man kan sprede megen glæde, hvis man f. eks. **medbringer sæbe, tandpasta, kuglepenne** el. lign. som gaver. Disse og mange andre varer er rationeret på Cuba.
 - Man behøver ikke at medbringe sit finere festtøj, dyre smykker o. lign.
 - Elektriciteten er 110 volt – medbring **evt. adapter**. Der er hyppigt strømsvigt – derfor kan det være en god idé at medbringe en **lommelygte**.
 - Man bør medbringe sin **valuta i Euro**. Kreditkort kan bruges – dog ikke kreditkort med amerikansk baggrund som American Express. Amerikanske dollars kan ikke veksles på Cuba. Der kan være ret dyre ekstra afgifter på at bruge kreditkort. Der er også gebyr på veksling af Euro – vistnok 15%!!
 - **Hvad kan man købe** på Cuba? Ikke meget! Måske en flaske rom, cigarer (de er dyre!), CD'er med cubansk musik, en T-shirt, træskærersouvenirer, bøger o. lign.
 - **Hvor mange penge** skal jeg medbringe? Svært at sige: nogle måltider indgår ikke i programmet og man skal nok forestille sig at prisen for et måltid mad er nogenlunde som i Danmark (100 – 200 kr.). Man skal også beregne at købe drikkevarer. Der er også dyre tilbud til turister på Cuba f. eks. kan et besøg i natklubben "Tropicana" eller en udflugt med katamaran og dykning med delfiner i Varadero koste over 500 kr.
 - **Telefonering**: Cuba er ikke det letteste land at telefonere fra og man skal ikke regne med at kunne bruge sin mobiltelefon. Telefonering er også dyrt. Enkelte Internet-caféer findes.
 - **Litteratur**: der findes flere forskellige udmærkede guidebøger. Endvidere anbefales at læse cubansk skønlitteratur og se cubanske film, som ofte giver et godt indblik i livet for befolkningen. En litteraturliste findes på www.smedebol.dk. Søg også det lokale bibliotek eller på www.bibliotek.dk.
 - **Kriminaliteten** er lav, men plattenslagere og lommetyve findes. Brug evt. "pengekat" under tøjet.
 - **Vaccinationer**: det anbefales at være up-to-date vaccineret for stivkrampe, difteri og Hepatitis A. Der er ikke behov for malariamedicin.
6. **Hvordan aktiverer vi hinanden** under rejsen? Rejsedeltagerne får størst udbytte af rejsen, hvis de forbereder sig godt. Og det kan for alle være et positivt indslag, hvis man vil viderebringe sin viden til sine medrejsende. Det kan f.eks. være et kort (helst under 5 minutter) og underholdende indlæg under busrejsen og gerne med et emne omhandlende noget socialt, medicinsk, cubansk, kunstnerisk, musikalsk, historisk, egne interesser eller arbejdsområder el. lign. Undertiden medbringer Martin nogle artikler, som han med glæde uddeler til interesserede, som vil referere dem for os andre. Det er naturligvis helt frivilligt og tvangfrit. Såfremt tilstrækkelig mange deltager aktivt, vil der efter rejsen kunne udarbejdes et "Symposieprogram", som også er en slags souvenir fra rejsen. Se vedlagte eksempel på symposieprogram fra Cuba-turen i 2005.
7. I et Symposium indgår ofte en præ- op postsymposium **questionnaire**, som kan stimulere deltagerne til erhvervelse af yderligere viden – en sådan vedlægges.
8. Under mødet blev serveret Mojito, pizza og kaffe, og vi hørte cubansk musik og så billeder fra Cuba.
9. PS: rejseprogrammet kan findes på www.smedebol.dk, (læs også om en rejse til Kina og Tibet i august).

Deltagerliste til Cuba-rejsen i Påsken 2007

1. **Siegurd Sohrt**, 54 år, Haderslev, førtidspensioneret elevatormontør, formand i den lokale håndværkerforening, kører på en meget stor motorcykel – en 6 cylindret Valkyrie på 1500 cc. Var med på motorcykeltur i Kina, og skal i februar på skiferie i Østrig E-mail: siegurd@sohrt.dk
2. **Jonna Halford**, 51 år, Haderslev, familierapeut, dyrker langtursroning med Siegurd og de rejser også meget sammen f. eks. på rygsæksrejser til Vietnam og Philipinerne. De er også på Kreta to gange om året. E-mail: jonna@halford.dk
3. **Per Paaske**, 61 år, Nakskov, brandinspektør, interesseret i Nimbus-motorcykler, rejst i Middelhavsområdet. E-mail: perp@lolland.dk
4. **Bodil Paaske**, 60 år, Nakskov, hjemmegående, interesseret i frivilligt arbejde for Hjernesagen E-mail: staun@nakskovnet.dk
5. **Annette Molvik**, 42 år, Nakskov, operationssygeplejerske i Nykøbing Falster, kører motorcykel som hobby og har deltaget i vore MC-ture i Indien, Kina og Cambodja. Har boet flere år i Bergen i Norge. E-mail: molvik@ofir.dk
6. **Michael Petersen**, 51 år, Nakskov, vicebrandchef, interesseret i rappelling og ture på motorcykel, har kørt motorcykel i Europa, Marokko, Kina og Cambodja, har også rejst med Annette i Ægypten. E-mail: mihp@lolland.dk
7. **Poul Arne Jarlshøj**, 66 år, pensioneret socialinspektør, har rejst i Europa og til Kirgisien og Usbekistan E-mail: pjarlhoi@webspeed.dk
8. **Kurt Ole Andersen**, 67 år, Stenlille, har en virksomhed for reparation af maskiner, kører på 2 motorcykler – en BSA 500 cc fra 1956 og en BMW 1000. Var med på MC-turene i Kina i 2005 og i Cambodja i 2006. E-mail: birte.jacobsen@otis.com
9. **Birte Jacobsen**, 53 år, Stenlille, regnskabsassistent, kører på Suzuki 650 Chopper; ferieturene har gået til Grækenland og Gran Canaria, var med på motorcykelturen i Kina i april 2005. Senest har Birte og Kurt været i Mexico og de var også med på vores tur til Indien i 2006. E-mail: birte.jacobsen@otis.com
10. **Gert Poulsen**, 63 år, Rødovre, pensioneret øre-næse-hals læge, har deltaget i Martin og Karins rejser til Vietnam, Cuba, Indien, Cambodja og Sydkina-Nordvietnam, nyder nu pensionistlivet bl.a. ved at sove lidt længere om morgenen. E-mail: gp@dadlnet.dk
11. **Lissy Poulsen**, 63 år, Rødovre, oprindelig uddannet i British Airways, men arbejdede mange år som lægesekretær i ægtefællens klinik, rejst meget, er nu interesseret i EDB og arbejder kreativt med egen hjemmeside, synger i kor. E-mail: lp@dadlnet.dk
12. **Merete Boe**, 52 år, Odense, dyrlæge, har arbejdet med toksikologiforskning men arbejder nu med EDB og administration af privathospitaler, er som resten af familien meget interesseret i spejderbevægelsen, og skal inden Cuba-rejsen til Kenya for at besøge spejdere der. E-mail: boe@pma.dk
13. **Kim Boe**, 50 år, speciallæge i ortopædisk kirurgi med egen klinik, deler med hustruen interesse for solformørkelser og har rejst til Mellemamerika, Ægypten og Australien for at se dette spændende himmelfænomen. E-mail: boe@pma.dk
14. **Anders Bo Christensen**, 57 år, Ringe, overlæge i Odense, psykiater, har været på mange bilferier i USA E-mail: a.christensen@doktor.dk
15. **Randi Skjøth Christensen**, 54 år, Ringe, praktiserende læge i Nyborg, hovedinteressen centrerer sig om arbejdet E-mail: a.christensen@doktor.dk
16. **Lisbeth Svendsen**, 66 år, Ringsted, pensioneret laborant som arbejdede meget med ultralyd, Spiller golf. Har også været på rejser til USA og Rusland sammen med ægtemanden. E-mail: lisv@mail-online.dk
17. **Kurt Ove Svendsen**, 67 år, Ringsted, kirurg med speciale i brystkirurgi, har rejst med os i Sydkina – Nordvietnam, og er interesseret i at gå på jagt. E-mail: lisv@mail-online.dk
18. **Lars Nexø**, 57 år, Kalundborg, anæstesisygeplejerske, har rejst på familiebesøg i USA og været med på Karin og Martins rejse til Beijing, interesseret i at spille amatørteater. E-mail: lanex@get2net.dk
19. **Helle Nexø**, 56 år, Kalundborg, sygeplejerske, arbejder som visitator i hjemmeplejen, er aktiv i amatørteaterforening E-mail: lanex@get2net.dk
20. **Bente Mortensen**, 66 år, Munkebo, uddannet lærer og læge, arbejdede som forskningsbibliotekar, spiller tværfløjte i Odense Politiorkester, har boet 3 år i Canada E-mail: bhm@dadlnet.dk

21. **Ole Mortensen**, 66 år, Munkebo, fysiker, universitetslektor i Odense, spiller tenorsaxofon i Odense Politiorkester, har bl.a. været i Canada og New Zealand E-mail: bhm@dadlnet.dk
22. **Kirsten Rahbek**, 54 år, Brande, passer kontoret i ægtefællens VVS-firma, spiller golf, kører motorcykel, var med på motorcykeltur i Sydkina og kom ud for en ulykke, blev hjemme i Århus opereret og fik en skulderledsprotese, som der stadig er lidt eftervirkninger af. E-mail: kir@rahbekbrande.dk
23. **Bjarne Rahbek**, 59 år, Brande, VVS-mester, interesseret i at gå på jagt, kører Harley-Davidson motorcykel, har også været et par gange i USA bl.a. i forbindelse med interesse i spejderbevægelsen. E-mail: br@rahbekbrande.dk
24. **Peter Matzen**, 58 år, Ålborg, overlæge på psykiatrisk afdeling, tidl. landmand, ulandsfrivillig i Botswana, kørte egen minibus gennem Afrika og via Indien til Danmark, taler spansk E-mail: pematz@ofir.dk
25. **Lone Thamdrup**, 69 år, Stege, pensioneret tandlæge, har med ægtefællen deltaget i DAGENS MEDICIN-rejser til Beijing, Vietnam, Cuba og Cambodja, har også rejst i Syrien, Iran og Polen. E-mail: thamdrup@stegenet.dk
26. **Preben Thamdrup**, 72 år, Stege, pensioneret sygehuslæge, har derefter vikarieret på Grønland, interesseret i folkemusik, spiller violin, dyrker sejlsport. E-mail: thamdrup@stegenet.dk
27. **Randi Juul Andersen**, 56 år, København, anæstesisygeplejerske, arbejder på private klinikker bl.a. Skodsborg, cykler meget, dyrker sejlsport og er interesseret i musik. E-mail: randijuula@ofir.dk
28. **Kirsten Bjørum**, 66 år, Frederiksberg, pensioneret sygeplejerske, har senest arbejdet på cancerafdeling på Bispebjerg Hospital E-mail: bjourum@mail.dk
29. **Niels Bjørum**, 73 år, Frederiksberg, pensioneret psykiatrisk overlæge, har rejst til Beijing og i Europa bl.a. Sicilien E-mail: bjourum@mail.dk
30. **Bente Eilschou Carstensen**, 70 år, Holte, tidligere sygeplejelærer på Københavns Kommunehospital, har på rejser besøgt USA, Kina og Italien, spiller bridge og tennis, men er sluttet med at spille golf. E-mail: bente@carstensen.mail.dk
31. **Helle Rotne**, 63 år, Gentofte, pædiater med egen speciallægepraksis, hovedinteressen er børneallergologi, har rejst sammen med ægtefællen og de har også været i Algier. E-mail: helle.rotne@dadlnet.dk
32. **Niels Rotne**, 66 år, pensioneret civilingeniør, spiller meget golf, har tidligere deltaget i Martin og Karins rejser til Cuba, Vietnam, Sydvietnam-Cambodja og Beijing. E-mail: niels.rotne@dadlnet.dk
33. **Kirsten Sandberg**, 64 år, fhv. praktiserende læge i Tåstrup, bor i Måløv, interesseret i skiløb, kunst, litteratur og går kursus i EDB. Har rejst i Ægypten, Bali, Kina, Grønland og Australien. Har også været i Indien og Vietnam. E-mail: Kirsten.Sandberg@mail.dk
34. **Inger Winnergaard**, 57 år, pædiater i Kungsbacka, arbejder på Allergimottagningen, har rest med os til Vietnam, Kina, Indien og Cambodja, rejser i øvrigt meget, har været på telttur i Sydafrika og på børnelægekongresser mange steder bl.a. i San Francisco og Miami. E-mail: inger.winnergard@lthalland.se
35. **Lena Bruzelius**, 55 år, sygeplejerske på Allergimottagningen i Kungsbacka, følges ofte med Inger Winnergaard på rejser bl.a. til Vietnam, Indien og Kina. E-mail: lena.bruzelius@lthalland.se
36. **Karin Christiansen** 64 år, Lyngby, har været i rejsebranchen i 40 år, stammer fra Sverige og taler med accent, har rejst meget i Øst og Vest. Var med på MC-turene i Indien i 2003, Kina i 2005 og Cambodja 2006. Rejser i øvrigt meget sammen med Martin og har flere gange været på Cuba. E-mail: karinchristiansen234@hotmail.com
37. **Martin Smedebøl**, 59 år, overlæge i Kalundborg; rejseinteressen har resulteret i jobs i Skandinavien, Grønland, Caribien, USA, Pakistan og Thailand. Gennem de seneste 10 år har han arrangeret studierejser for læger og sygeplejersker til Kina, Vietnam, Cambodja, Indien, Sydafrika og Cuba. Han er også transportlæge i SOS International, og hjælper syge skandinaver hjem fra udlandet. Han tog initiativ til en MC-tur i Nordvietnam; 30 deltagere fik en flot tur; desværre væltede han selv og brækkede højre tommelfinger og venstre overarm, men gennemførte resten af turen i ledsagebilen. Senere arrangerede Karin og Martin MC-turene til Indien, Cambodja og Kina. E-mail: martin@smedebol.dk
38. **Diego Alvarez Gonzales**: E-mail: gsilveira@flex.uh.cu

Pre – and Postsymposium Questionnaire

Scandinavian – Cuban Transcultural Medical Symposium

1. Historie
 - a. Hvad hed de oprindelige indbyggere i Cuba?
 - b. Hvor mange døde under spaniernes kolonisering?
 - c. Hvor mange negre blev hentet fra Afrika til et liv som slave?
 - d. Kender du nogle berømte pirater som holdt til på Cuba?
 - e. Hvem var Carlos Manuel de Cespedes?
 - f. Hvad var baggrunden for Den Spansk-Amerikanske Krig på Cuba i 1898?
 - g. Hvornår kom Fidel Castro til magten?
 - h. Hvad var Cuba-krisen i 1962?
 - i. Har Fidel Castro været i Danmark?
2. Geografi og klima
 - a. Hvor lang og bred er Cuba?
 - b. Hvilket klima er der på Cuba?
 - c. Hvornår er det orkansæson på Cuba? - Og hvordan måler man orkaners styrke?
 - d. Hvor langt er der fra Cuba til Florida?
 - e. Hvad hedder bjergkæderne på Cuba? - Og hvor høje er de?
 - f. Har man oplevet nattefrost på Cuba?
 - g. Hvilken vej vil lystsejlere helst sejle rundt om Cuba – grundet strømforholdene?
 - h. Hvor regner det mest – på Cuba eller i Danmark?
3. Flora og fauna
 - a. Hvad er buddleia?
 - b. Hvor mange plantearter findes på Cuba?
 - c. Nævn 3 træer som er karakteristiske for Cuba?
 - d. Er der sumpområder på Cuba?
 - e. Lever der krokodiller på Cuba?
 - f. Lever verdens mindste fugl på Cuba?
 - g. Hvad er en tocororo?
 - h. Hvor meget af Cuba er udlagt som naturreservat?
 - i. Er der slanger på Cuba?
 - j. Hvor høj bliver kongepalmen?
4. Kunst og kultur
 - a. Hvilken type bøger har Leonardo Padura skrevet?
 - b. Hvem var José Maria de Heredia?
 - c. Hvad er "Fresa y Chocolate" og "Havana Blues"?
 - d. Hvad er Son?
 - e. Hvad er Buena Vista Social Club?
 - f. Hvilket digt danner grundlag for sangen "Guantanamera"?
 - g. Hvad hedder Graham Greene's roman fra Cuba?
 - h. Nævn 3 arkitektoniske stilarter man kan se i Havanna?
 - i. Har Asger Jorn malet på Cuba?
5. Politik
 - a. Hvad er PCC?
 - b. Hvad er Periodo Special?
 - c. Hvad handler Jan Stage's bog "Den Cubanske Fælde" om?
 - d. Hvorfor er der en amerikansk flådebase på Cuba?
 - e. Hvad gjorde lægen Oscar Elias Biscet kendt på Cuba i år 2000?
 - f. Hvordan er Castro's politik i forhold til Den 3. Verden?
 - g. Er der en amerikansk Ambassade på Cuba?
 - h. Hvem sagde: "Historien vil frikende mig"? – og hvornår?.
6. Økonomi
 - a. Hvorfor har man 2 valuta'er på Cuba?
 - b. Hvad lever man af på Cuba? – og hvad er "moros y cristianos"?
 - c. Hvad er gennemsnitslønnen?

- d. Hvilken betydning har turismen for den cubanske økonomi?
 - e. Findes der mineraler på Cuba? – og hvilke udvindes industrielt?
 - f. Hvad koster benzin på Cuba – i relation til en dagløn?
 - g. Hvad er La Giraldilla?
 - h. Hvad er macho-kultur? – og er det et cubansk fænomen?
7. Religion
- a. Hvad er Santeria?
 - b. Hvordan har Castro's politik været i forhold til den katolske kirke?
 - c. Har Paven besøgt Cuba?
 - d. Hvad er en babalawo?
 - e. Hvad er Orisha?
 - f. Hvor mange ateister er der på Cuba?
 - g. Hvad hedder Havana's ældste kirke? – og hvornår blev den bygget?
 - h. Hvordan bliver man begravet på Cuba?
8. Socialt
- a. Hvad er CDR?
 - b. Hvor mange mennesker bor der på Cuba? – og i Havana?
 - c. Prioriteres sport på Cuba?
 - d. Er der analfæbetisme på Cuba?
 - e. Hvordan er leveforholdene på Cuba sammenlignet med andre lande i Mellem- og Sydamerika?
 - f. Hvordan fungerer det cubanske rationeringssystem?
 - g. Hvordan ser det ud med prostitution på Cuba?
 - h. Betaler cubanerne for sundhedsydelser f.eks. læge-, tandlægebesøg og medicin?
 - i. Kan cubanerne rejse udenlands – f.eks. til USA?
 - j. Er der nogen fattige på Cuba?
9. Medicin
- a. Hvem var Carlos Juan Finlay?
 - b. Hvad tjener en nyuddannet læge og en overlæge på Cuba?
 - c. Hvor mange læger er der på Cuba?
 - d. Hvor mange cubanske læger arbejder i Venezuela?
 - e. Uddanner Cuba unge amerikanere til læge?
 - f. Er der en bioteknologisk sektor på Cuba? Og hvad producerer den?
 - g. Hvad er "sundhedsturisme"?
 - h. Hvordan prioriteres præventiv medicin på Cuba?
 - i. Hvordan har Cuba håndteret AIDS-krisen?
 - j. Kan en dansker få en hjertetransplantation på Cuba?
10. Turisme
- a. Hvad er Malecón?
 - b. Hvor ligger det ældste hus på Cuba?
 - c. Hvor mange turister besøger Cuba årligt?
 - d. Hvad hedder de berømte cigarmærker – og hvad koster en cigar i Danmark og på Cuba?
 - e. Nævn 3 berømte drinks, hvor rom indgår som en vigtig ingrediens?
 - f. Hvad er Santa Clara kendt for?
 - g. Hvorfor er cubanere ikke velset på badestedet Varadero?
 - h. Hvad er Ungdommens ø?
 - i. Hvad er Capitolio i Havana?
 - j. Hvad er en paladera? – og er Cuba kendt for sin gastronomi?
11. Personer
- a. Hvem var José Martí? – hvordan var hans liv og hans død?
 - b. Hvor mange attentatforsøg har Fidel Castro været udsat for?
 - c. Hvor mange børn har Fidel Castro?
 - d. Hvilken uddannelse havde Ernesto Che Guevara?
 - e. Hvem var Batista?
 - f. Hvem var Meyer Lanski?
 - g. Hvad døde Hemingway af? – og hvad lavede han på Cuba?
 - h. Hvad kender vi Diego Velásques for?
 - i. Hvem var Emilio Bacardi?
 - j. Er det rigtigt, at Adam og Eva var cubanere?

Et rejsetilbud fra DAGENS MEDICIN: Cuba

28. marts 2007 – 9. april 2007

- Har Cuba flere læger pr. indbygger end noget andet land?**
- Har Cuba flere læger i Den Tredje Verden end WHO?**
- Hvordan har Cuba's sundhedssektor udviklet sig under Castro's regime?**
- Hvordan er den aktuelle situation for Cuba's sundhedsvæsen?**
- Kan Cuba tilbyde konkurrencedygtig medicinsk behandling til udlændinge?**

Vi vil forsøge at danne os en mening om disse og lignende spørgsmål på en 13 dages rejse til Cuba. Vi vil også fokusere på historiske, sociale, politiske og kulturelle aspekter. Vi vil opleve meget af, hvad Cuba kan tilbyde: caribiske strande og vidunderlig sol, økonomisk embargo og fattigdom, revolutionær kunst, dygtige atleter og smukke kvinder, frihedsheltene Che Guevara og José Martí, Papa Hemingway, cigarer, rom, gamle dollargrin, rumba, salsa og cubansk musik, kreolsk mad og kolde drinks, spansk kolonibyggestil, socialisme og en fortid med indianere, pirater, slaver, spansk kolonihærdømme, amerikanske gangstere under Batista og Fidel Castros sejr. Selvom rejsen arrangeres for folk med interesse for sundhedsforhold, og der derfor indgår nogle faglige punkter i programmet, er alle interesserede naturligvis velkomme til at tilmelde sig rejsen – og tag gerne familien med – også børn vil få oplevelser for livet! Overlæge Martin Smedebøl er rejseleder på turen, om arrangeres af CITS Travel Denmark A/S. Se programmet på www.smedebol.dk

Pris: 15.500

Rejsens program:

Dag 1. Onsdag d. 28. marts 2007

København – Paris - Havana

En digter har engang sagt, at Danmark er det eneste land, hvor året har 16 måneder, og de 5 af dem hedder november! – Vi tager en pause fra mørke og kulde og drager mod solen, og rejser fra Kastrup med **Air France** med afgang kl. 10.10. Kort mellemlanding i Paris, hvor vi ankommer kl. 12.10, og fortsætter kl. 13.50. Ankomst til Havana kl. 17.35 lokal tid. Efter told og pasformaliteter møder vi vor cubanske engelsktalende lokalguide og kører i bus til vort 4-stjernede hotel, som hedder **Presidente**, som ligger i gåafstand fra Havana's berømte **strandpromenade Malecon**. Vi fornemmer allerede den typiske cubanske stemning, man kender fra filmene "Havana Blues" og "Buena Vista Social Club", som det anbefales at se inden afrejsen. Vi serveres en velkomstdrink og lidt at spise ved ankomsten. Måltider: servering under flyrejserne

Dag 2. Torsdag d. 29. marts 2007

Havana

Efter morgenmaden er der sightseeing med bus og til fods: vi ser bl.a. hotel Ambos Mundus (billedet) med **Hemingways** værelse. Efter at han havde forladt Den Spanske Borgerkrig, boede han en tid på værelse 511, hvor han skrev på "Farvel til våbnene". Vi skal vandre i den gamle **historiske bykerne**, se **Revolutionspladsen** med José Martí monumentet og det store portræt af **Che Guevara**. Vi skal forbi **Revolutionsmuseet** i Batistas gamle præsidentpalads, hvor Tiffany of New York stod for indretningen i hvidt og guld. **Frokost på La Bodeguita del Medio**, som også er nært forbundet med Hemmingway. Her drak han sine **Mojito's**, som vi også skal nyde. I løbet af dagen ser vi også byens centrale pladser **Plaza de Armas** og **Plaza de la Catedral**, vi besøger et **museum for den caribiske nationaldrik – rom**, og vi lægger også vejen forbi kirkegården **Cementerio de Colon**. Middag skal vi spise på Hemingways favoritrestaurant **El Floridita**. Her påstås det, at han drak sine **Daiquiri's**, hvilket vi naturligvis også skal smage. Er der tid og lyst kan man senere på aftenen hyre en gammel amerikanerbil-taxi og besøge det store hotel Nacionale og nyde en drink i baren eller ved swimmingpoolen. Her boede gangstere, rigmænd og filmstjerner før Castro kom til magten.

Måltider: morgenmad, frokost, middag er inkluderet

Dag 3. Fredag d. 30. marts 2007

Havana

I dag bliver der et fagligt betonet program, idet dagen starter med et **besøg på en poliklinik** efterfulgt af et **besøg i en social institution** for handicappede. Efter frokost har vi bedt om at komme på **besøg i en skole**, og gerne få en snak med eleverne i en engelsktime. Overlæge Martin Smedebøl vil også udlevere et **kompedium** med informationer om cubanske sundhedsforhold. Vi håber også på lidt tid på egen hånd ud på eftermiddagen.

Tips: man kan se det medicinske museum til minde om **Dr. Carlos J. Finlay, der beskrev gul feber**. For at give rejsedeltagerne mulighed for at prøve de cubanske **paladeras** – private restauranter i cubanernes eget hjem – er middag i dag på egen hånd. Rejselederen er naturligvis behjælpelig med at finde et sted at spise. Måltider: morgenmad og frokost er inkluderet.

Dag 4. Lørdag d. 31. marts 2007

Havana – Santiago de Cuba

Efter morgenmaden kører vi til lufthavnen for at flyve med **cubansk indenrigsfly** til Santiago de Cuba, som ligger langt sydpå. Byen er provinshovedstad med 420.000 indbyggere, og kaldes Cuba's San Francisco pga. de smalle stejle gader. Byen blev grundlagt i 1514, og er nu kendt for sit rige musikliv, sit karneval og for at beboerne gennem tiderne har været meget aktive i oprør mod magthaverne – Santiago de Cuba er udnævnt til Cuba's eneste helteby. Efter ankomsten skal vi først besøge det spanskebyggede fort fra 1663 **Castillo del Morra** ved havneindløbet, og derefter spiser vi frokost. Så checker vi ind på det 3-stjernede **Casa Granda Hotel**, som ligger centralt ved **Parque Céspedes**, hvor man kan forvente et rigt folkeliv og meget cubansk musik i weekenden. Hotellet inspirerede Graham Greene til "Vor mand i Havana". Der bliver også sightseeing i byen, hvor vi bl.a. skal se **Cuba's ældste hus**, hvor Cuba's første guvernør Diego Velazquez boede. Vi ser også **Moncada-kasernen**, som Castro angreb i 1953 – kuglehullerne er restaureret op! Angrebet blev dog en fiasko, og Castro blev fængslet. Ved den efterfølgende retssag i **Hospital Saturino Lora Civil** i den nærliggende **Parque Histórico Abel Santamaria** holdt han en af sine timelange forsvarstaler, der sluttede med ordene: "Historien vil frikende mig!". I byen ligger **Santa Ifigena kirkegården**, hvor mange af Cuba's kendte personer er begravet bl.a. nationalhelten **José Martí**. Middagen spiser vi på den anbefalede **restaurant Don Antonio** – kendt for kreolsk køkken – her undgår vi nok ikke at opleve den stemningsfulde **cubanske sang og musik**. Senere lørdag aften kan man evt. slentre en tur i den del af Calle Heredia, som i weekenden omdannes til gågade med et **minikarneval** med musik, underholdning og gadearter. Måltider: morgenmad, frokost og middag er inkluderet.

Dag 5. Søndag d. 1. april 2007 - Palmesøndag

Santiago de Cuba – Guantánamo – Santiago de Cuba

Vi skal på en dagtur med bus, hvor vi først kører igennem den østlige del af **Sierra Maestra højdedraget**. Turen går ad pittoreske veje mod **Guantánamo**. Vi fortsætter 40 km østpå fra Guantánamo by til udsigtspunktet ved **Mirador de Malones**, hvorfra man kan kigge ud over **den amerikanske flådebase**, hvor man har fængslet Al Queda mistænkte terrorister. Vi skal også spise frokost på en restaurant her. Vi er tilbage i Santiago de Cuba sent på eftermiddagen – forhåbentlig får vi lejlighed til et stop på Siboney Beach og **bade i det caribiske hav**.

Måltider: morgenmad og frokost er inkluderet.

Dag 6. Mandag d. 2. april 2007

Santiago de Cuba

Vi kører efter morgenmaden til **nationalparken Gran Piedra**, hvor der er nogle smukke velafmærkede **vandrestier**. Udsigten over det caribiske hav er meget flot, specielt fra det højeste punkt 1214 meter over havet. Rejsedeltagere med interesse for ornitologi og botanik kan glæde sig til oplevelser i dette pragtfulde naturområde. Vi besøger også **Cafetal Francés "La Isabelica"**, som er et lille museum, der belyser fremstilling af kaffe i gamle dage. Eftermiddagen er fri. Måske nogle vælger at bruge aftenen

til på egen hånd at besøge **Casa de la Trova**, hvor byens bedste musikere ofte spiller. Denne del af Cuba er arnestedet for **son-musikken**, der er en forløber for salsa.
Måltider: kun morgenmad er inkluderet.

Dag 7. Tirsdag d. 3.april 2007

Santiago de Cuba – El Salton

Efter morgenmaden kører vi op i Sierra Maestra bjergene gennem byerne **Palma Soriano**, **Contramaestra** og **Maffo**. Det er områder, hvor der bl.a. dyrkes kaffe og sukkerrør. Herfra udgik Castro's revolutionære ekspeditioner efter landsætningen i 1956 med båden Granma, og der er nogle mindesmærker fra den tid – bl.a. en kommandostation. Vi skal se **Tercer Frente Museum**, og vi besøger **Hospital Guerilla**, en **familielæge** og et **farmer house**. Også besøg i et bjerghotel ”**El Salton**”, hvor vi spiser frokost – typisk cubansk farmer food. Om eftermiddagen kan man nyde den smukke natur og f.eks. bade i en smuk sø med et vandfald. Vi overnatter på El Salton – 3-stjernet hotel.
Måltider: morgenmad og frokost er inkluderet.

Dag 8. Onsdag d. 4. april 2007

El Salton – Varadero

I dag skal vi køre på langs ad Cuba – omkring 700 km. Der findes en russisk bygget motorvej, som er meget beskedent trafikeret sammenlignet med vore veje. Undervejs passerer vi flere byer bl.a. **Santa Clara**, som er kendt for at Che Guevara her anførte kampene mod Batistas tropper, og det lykkedes bl.a. for ham at stoppe et troppettransporttog med en bulldozer. Der er også et kendt **medicinsk universitet** i Santa Clara. Vi ser også landskabet med dyrkning af sukker, bananer, ananas og andre tropiske afgrøder. Vi spiser frokost undervejs. I bussen vil vi også høre om indianere, spanske erobrere, pirater, slaver, revolutionshelte, atomkrise, handelsembargo, litteratur, arkitektur, cubansk film og musik og meget andet. Alle vil få lov at brillere med deres viden om Cuba i en lille præmiekonkurrence. Forhåbentlig føles dagen ikke lang, og vi regner med at nå vort 4-stjernede resorthotel – **Elite Palmeras** – i Varadero ud på aftenen. Hotellet er af typen ”all-inclusive”, således at måltider, drinks, underholdning, etc. er inkluderet.
Måltider: morgenmad, frokost og middag er inkluderet.

Dag 9. Torsdag d. 5. april 2007 - Skærtorsdag

Varadero

Varadero er **Cuba's mest kendte badested** – allerede i 1930-erne begyndte rigfolk at bygge pragtvillaer her. Eluthère Irénée du Pont, der var blevet rig på produktion af dynamit i forbindelse med 1. verdenskrig, byggede **Xanadu**, og man kan også se **Casa de Al**, som gangsteren Al Capone ejede. Men sightseeing bliver på egen hånd. Og ellers kan man i dag slappe af på stranden eller ved swimmingpoolen, og nyde hotellets faciliteter.
Måltider: morgenmad, frokost og middag er incl.

Dag 10. Fredag d. 6. april 2007 - Langfredag

Varadero

I dag kan man deltage i en **optional tur med sejlads i en stor katamaran** ud i Florida-Strædet – en del af det nordcaribiske hav. Der vil i løbet af dagen også blive lejlighed til at svømme med delfiner, forsøge sig med scuba-diving og andre vandsportsaktiviteter. Man kan også vælge at dyrke vandets glæder i hotellets pool eller på stranden.
Måltider: morgenmad, frokost og middag er inkluderet.

Dag 11. Lørdag d. 7 april 2007**Varadero – Havanna**

Efter morgenmaden kan vi nå en formiddags solbad. Ved middagstid forlader vi hotellet, og kører mod Havana. Vi gør et kort stop for at se en **lægeklinik for turister**. Vi kommer igennem ”**sukkerbyen**” **Matanzas**, inden vi ankommer til Havanna, hvor vi bor på det 4-sjernede **Presidente Hotel**. I Batistas tid ejede storgangsteren Meyer Lanski det nærliggende Riviera hotel, men af skattehensyn figurerede han som køkkenbestyrer. Det var Meyer Lanski, som sagde: ”Organized crime is bigger than U S Steel”. På Riviera hotel er det et show hver aften i stil med det berømte Tropicana. Vort hotel ligger nær Havana’s berømte 5 km lange strandpromenade **Malecón** og den skyggefulde allé **Paseo** (Pradoen), der løber ned mod Malecón. Her findes også det amerikanske interessekontor – ikke ambassade! Om aftenen samles vi til **afskedsmiddag** i Restaurant Divina Pastora i Morro Cabana Park, hvor vi oplever **den traditionelle kanonafskydning**.

Måltider: morgenmad og middag er inkluderet.

Dag 12. Søndag d. 8. april 2007 - Påskesøndag**Havana**

Efter morgenmaden bliver der nogle timer til shopping eller andre aktiviteter på egen hånd. Vi skal checke ud af hotellet inden kl. 12. Vi spise frokost sammen og kan da filosofere over, om vi er nået **målsætningen for rejsen**, som bl.a. omfatter, at vi har set en stor del af Cuba, vi har lært os meget om sundhedsforholdene på øen, vi har fået et indblik i landets historie, politik, økonomi, sociale forhold, natur, folkeliv, musik, etc. Vi har også fået oplevet caribisk sol, vand og strand, og hygget os med cubansk mad. Forhåbentlig har vi også lært nogle flinke nye mennesker at kende. Efter middagen kører vi **til lufthavnen**. Vi forlader Cuba med Air France-flyet, som afgår kl. 20.35.

Måltider: morgenmad og middag er inkluderet.

Dag 13. Mandag d. 9. april 2007**Paris - København**

Vi ankommer til Paris kl. 11.30 og fortsætter videre kl. 12.55. Der er planlagt ankomst til København kl. 14.50.

Måltider: Air France serverer under flyrejsen.

Deltagerantallet vil være ca. 30 personer.

Seneste frist for tilmelding er 1. januar 2007.

Ret til ændringer i programmet forbeholdes.

Vi har erfaring for, at cubanske rejsearrangører ofte ændrer i de valgte hoteller, restauranter, etc., men så vidt muligt vælges samme niveau eller bedre.

Hasta La Victoria Siempre
 “Altid fremad mod sejren”. Che Guevara

Og husk Gandhi’s kloge ord: ”Lige meget hvad du gør er det uden betydning – men det er vigtigt at du gør det alligevel!”

En meget berømt cubansk sang til pigen fra Guantanamo

GUANTANAMERA

Original music by Jose Fernandez Diaz

Music adaptation by Pete Seeger & Julian Orbon

Lyric adaptation by Julian Orbon, based on a poem by Jose Marti

Yo soy un hombre sincero
De donde crecen las palmas
Yo soy un hombre sincero
De donde crecen las palmas
Y antes de morirme quiero
Echar mis versos del alma

Chorus:

Guantanamera
Guajira Guantanamera
Guantanamera
Guajira Guantanamera

Mi verso es de un verde claro
Y de un carmin encendido
Mi verso es de un verde claro
Y de un carmin encendido
Mi verso es un ciervo herido
Que busca en el monte amparo

Chorus

I am a truthful man from this land of palm trees
Before dying I want to share these poems of my soul
My verses are light green
But they are also flaming red

(the next verse says,)

I cultivate a rose in June and in January
For the sincere friend who gives me his hand
And for the cruel one who would tear out this
heart with which I live
I do not cultivate thistles nor nettles
I cultivate a white rose

Cultivo la rosa blanca
En junio como en enero
Cultivo la rosa blanca
En junio como en enero
Para el amigo sincero
Que me da su mano franca

Chorus

Y para el cruel que me arranca
El corazon con que vivo
Y para el cruel que me arranca
El corazon con que vivo
Cardo ni ortiga cultivo
Cultivo la rosa blanca

Chorus

Con los pobres de la tierra
Quiero yo mi suerte echar
Con los pobres de la tierra
Quiero yo mi suerte echar
El arroyo de la sierra
Me complace mas que el mar

Chorus

Santiago de Cuba ligger helt i øst, mens Havana ligger næsten ved øens nordligste punkt

En cubansk danserinde fra Santiago de Cuba

En af Cuba's vidunderlige Strande

Che Guevare var uddannet læge og led meget af astma

Fra en cubansk skolebog

Gadebillede fra Havanna

Pris: 15.500 kr. pr. person i delt dobbeltværelse

Prisen inkluderer:

- flyrejse på økonomiklasse
- lufthavns- og flyafgifter
- delt dobbeltværelse på angivne hoteller eller tilsvarende standard
- måltider som angivet i programmet
- transfers, studie- og sightseeingsprogram som angivet
- lokal engelsktalende guide
- drikkepenge til cubansk lokalguide og buschauffør
- dansktalende medicinsk guide
- visum til Cuba

Prisen inkluderer ikke:

- evt. ferierejseforsikring
- afbestillingsforsikring (4% af rejsens pris)
- alternativt kombineret ferierejse- og afbestillingsforsikring
- drikkepenge til hotelpersonale, etc.
- drikkevarer til måltider
- enkeltværelsestillæg (1700 kr.)
- tilslutningsfly fra skandinaviske lufthavne
- personlige udgifter

Rejsen arrangeres af rejsebureauet CITS Travel A/S for DAGENS MEDICIN med idé af overlæge Martin Smedebøl. Overlæge Martin Smedebøl har ledet grupperejser for læger og sygeplejersker til Kina, Thailand, Cambodja, Vietnam, Sydafrika, Caribien, Indien og Cuba. Han har i samarbejde med Touring Nyt lavet idéoplæg til MC-rejser til Vietnam, Kina, Cambodja og Indien. Han har også undervist på studierejse til Beijing for danske virksomhedsledere med interesse for outsourcing og globalisering. Han er speciallæge i anæstesi og intensiv terapi, og han har arbejdet som læge i Norge, Sverige, Grønland, USA, Caribien, Thailand og Pakistan. Han har også 20 års erfaring som ledsagelæge for SOS International. Martin Smedebøl kan kontaktes på telefon 26134577 eller e-mail: martin@smedebol.dk - Se også www.smedebol.dk

Andre vigtige informationer:

- der kræves ca. 30 deltagere for at rejsen kan gennemføres
- ret til ændringer i programmet forbeholdes
- før afrejsen vil vi foreslå at mødes til en lille snak, så vi kan lære hinanden lidt at kende. Information om dette vil komme på et senere tidspunkt.
- teknisk arrangør er CITS Travel Denmark A/S, Ved Vesterport 4, Medlem af Dansk Rejsebureauforening og Rejsegarantifonden
- Tilmelding til rejsen gøres på vedlagte formular, der indsendes pr. post eller fax til:
CITS Travel Denmark A/S
Ved Vesterport 4
1612 København V
Tlf: +45 33 91 04 00
Fax: +45 33 11 00 40
Email: cits@cits.dk

Indenrigsministeriet på Plaza Revolution med det store portræt af Che Guevara

Skolebørn på tur i Havana

Gammel amerikanebil ved Parque Central

Udsigt fra El Morro over havneindløbet til Havana havn – Old Havana baggrunden

Et dekorativt reklameskilt

Et vægmaleri i Old Havana

Folkeliv i Calle Obispo ved Hotel Ambus Mundus

Man kan tjene penge på at være fotomodel!

Plaza Vieja

Baren i Rom-museet

Afprøvning af varene i Rom-museet

Frokost i Playa del Este

Frokost i Playa del Este

Frokost i Playa del Este

Frokost i Playa del Este

Frokost i Playa del Este

Frokost i Playa el Este

Frokost i Playa del Este

Fra fiskerbyen Cojimar

Monument for Hemingway i Cojimar

El Commandante og Che

Plaza de la Revolución i Santiago de Cuba med monumentet for general Maceo.

Typisk gadebillede i Santiago de Cuba

Che Guevara er også med på Plaza de la Revolución

Lissy i Santiago de Cuba

Udsigt fra La Gran Piedra over det caribiske hav

Transportmiddel i bjergene

Cubansk landskab

Frokost i Santa Domingo

Eftermiddagshygge i Villa Santa Domingo

Offentlig transport på Cuba

Toget er på vej med sukkerrør til fabriken

Salsa i Bayoma

God danselærer og lærevillige elever

Propaganda i gadebilledet

Sukkerfabrik

Underholdning om aftenen i Villa Santa Domingo – vi forsøger med "My way"

Cubansk landskab

Typisk cubansk landskab

Boliger på landet i Cuba

Salsaundervisning i Varadero

Salsalærerne blev hurtigt populære

Vore 3 salsainstruktører

Den meget flotte strand i Varadero

Martin på vej ud i vandet i billedets højre side

Der var stort set ikke et måltid uden underholdning af cubanske musikere

Malecon – havnepromenaden i Havana

Bølgerne slår ind over Malecon

Hotel Nacional i Havana

Udsigten fra Hotel Nacional ind mod Old Havana – beskyttelsesrum fra Cubakrisen i 1962 under græsset

Malecon med Maine-monumentet – Det amerikanske Interessekontor i baggrunden bag de sorte flag

Bryllup på Hotel Nacional

Flot bil i avana

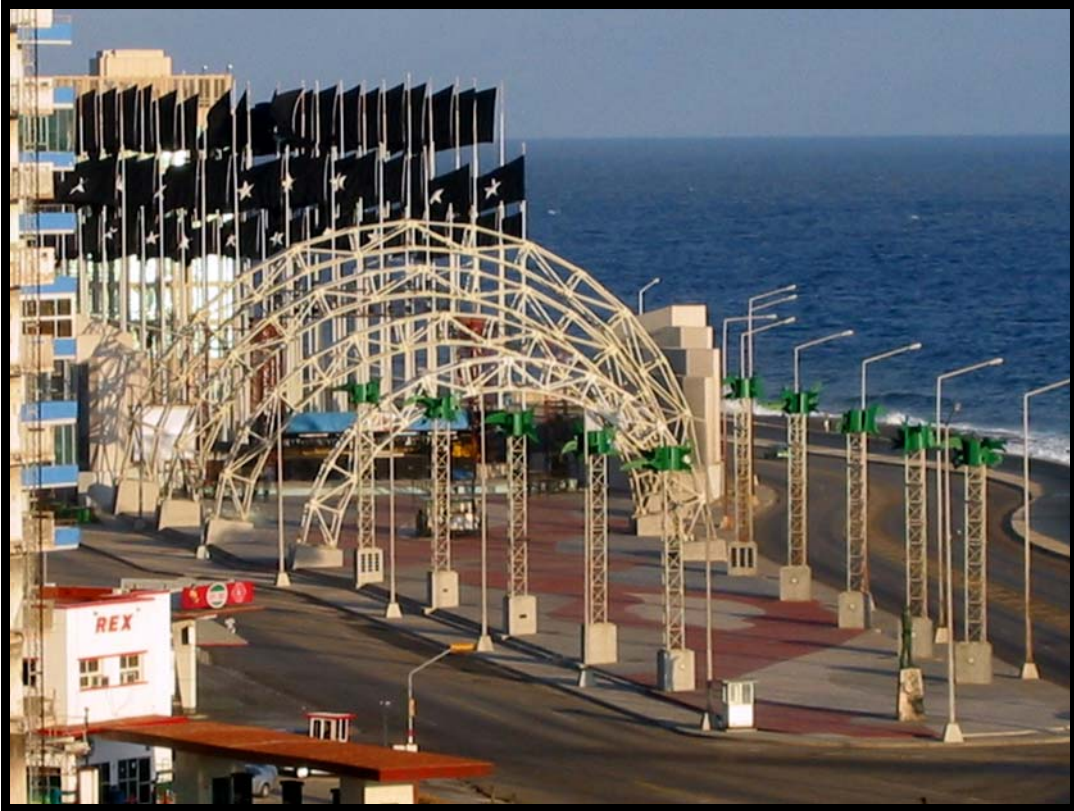
Fra afslutningsmiddagen i Café del Oriente

Middag i Café del Oriente

Kanon-ceremoni på fortet ved Havana

Flagene skjuler en lysreklame på Det amerikanske Interessekontor

En coco-taxi i Havana

En hilsen fra Fidel

På vej til lufthavnen – det er altid klogt at være i god tid!

Lægemangel? - ikke på Cuba!

Tekst: Overlæge Martin Smedebøl, E-mail: martin@smdebol.dk

Fotos: Speciallæge Gert Poulsen

DAGENS MEDICIN var medarrangør af studierejse til Cuba i Påsken 2007

For 3 gang rejste en gruppe med interesse for cubansk sundhedsvæsen til Cuba på en tur ledet af overlæge Martin Smedebøl i samarbejde med DAGENS MEDICIN. Denne gang deltog 37 i turen, som gik med fly via Paris til Havana. På de 2 tidligere rejser har vi haft mulighed for at se forskellige facetter af det cubanske sundhedsvæsen fra den isolerede familielæge i en fjern landsby over den større poliklinik og provinshospitalet til storbyens universitetssygehus og også haft møde med vicesundhedsministeren i helseministeriet. Denne gang krævede de cubanske myndigheder, at vi alle skulle have et arbejds- eller professional-visum for at tillade besøg på cubanske sundhedsinstitutioner, og det er både dyrere og tager længere tid at skaffe, og kunne derfor ikke lade sig gøre. Vi fik en opfattelse af, at de cubanske myndigheder er tiltagende nervøse og følsomme for evt. kritik fra besøgende. Vi gennemførte vor rejse til Cuba, og fik vor viden om sundhedsvæsenet fra studier af tilgængelig litteratur, fra Internettet og fra diskussioner med cubanere.

Lægeuddannelsen på Cuba

Før Fidel Castro kom til magten i 1959 var der ca. 6000 læger på Cuba, og sundhedsvæsenet prioriterede det velstillede mindretal i byområderne. 3000 læger forlod Cuba efter den socialistiske magtovertagelse. Fidel Castro prioriterede undervisnings- og sundhedsvæsenet. Der blev uddannet rigtig mange læger, således at der nu er over 65.000 cubanske læger, hvilket giver 1 læge pr. 175 indbyggere, hvilket er det højeste i verden. Der er adskillige medicinske universiteter, og også et medicinsk universitet - Latin American School of Medicine - for studerende fra de fattige lande i Syd- og Mellemamerika og Afrika. Også unge fra de fattige områder i USA tilbydes at studere medicin på Cuba. Der er ca. 12.000 unge fra andre lande, som studerer medicin på Cuba.

Den cubanske familielæge

Nyuddannede læger tjenstgør oftest en periode som familielæge, der udgør fundamentet i det cubanske sundhedsvæsen. Lægen har gennemsnitlig 120 familier dvs. 500 personer i sit område. På landet er lægens konsultation typisk beliggende i lokalområdet, lægen bor på 1. sal og sygeplejersken på 2. sal. Der er konsultation om formiddagen, og lægen besøger hjemmene om eftermiddagen – alle 500 personer skal ses mindst 1 – 2 gange om året. Præventivt arbejde og sundhedsinformation prioriteres højt. Klinikkerne faciliteter er meget spartanske sammenlignet med en dansk lægepraksis. Familielægerne er stort set altid til rådighed, og de får en meget beskedent løn svarende til 25 \$ om måneden. Arbejdere i sukkermarkerne får højere løn. Lønnen er så dårlig, at mange læger søger arbejde i turistindustrien, hvor indtjeningsmulighederne er større. På Cuba fortælles følgende vittighed: Cuba's mest berømte børnehjertekirurg får problemer med nattesøvnen. Han har hver nat mareridt. Til sidst kan han ikke arbejde. Han går til en psykiater, som

vil høre, hvad han drømmer. ”Jeg drømmer hver nat, at jeg går og slæber kufferter for turister på Hotel Nacional”. Psykiateren siger: ”Så ved jeg, hvad du fejler: du lider af storhedsvanvid!”.

Poliklinikkerne og hospitalerne

Fra familielægen kan patienter henvises til poliklinikker som er større institutioner med mange speciallæger og konsultationer. Der er også regionale hospitaler over hele Cuba og større henvisningssygehuse med specialfunktioner. Behandlingen på sygehuse og hos tandlæger er gratis, men man betaler mindre beløb for medicin og hjælpemidler som rullestole og krykker. Det siges, at mange af sygehusbygningerne er meget nedslidte, og der ofte mangler medicin og materialer, hvilket efter myndighedernes mening skyldes den amerikanske embargo. Cuba har et velfungerende beredskab overfor orkaner og andre naturkatastrofer. Der er intet privat sygehusvæsen på Cuba. Efter den økonomiske krise i kølvandet på Sovjetunionens sammenbrud, har man på Cuba i stigende grad indført alternativ – og billig - medicin efter kinesisk princip, dvs. akupunktur og urtemedicin. I 2005 oplevede jeg ved et besøg på en poliklinik i Havana, at over 40 af de ca. 150 læger som arbejdede dér, var på arbejde i Venezuela, så det kan man vel opfatte som et tegn på det modsatte af lægemangel.

Cuba's eksport af læger

Traditionelt har Cuba ydet en stor indsats ved at sende læge til lande i Den Tredje Verden, hvor man har haft op til 25.000 læger. Der arbejder nu 2000 cubanske læger i Afrika (Sydafrika, Guinea, Gambia, Guinea Bissau og Mali). Cuba sender også store hold læger til katastrofer som jordskælv i Pakistan og Tsunamien i Sydøstasien. Efter orkanen i New Orleans tilbød Fidel Castro at sende 1500 cubanske læger til hjælp i USA. I øjeblikket arbejder over 20.000 cubanske læger i Venezuela, hvor de typisk arbejder i fattigområder, som har været negligeret af venezuelanske læger. Det har medført protest fra den venezuelanske lægeforening, som er nervøs for, at der bliver færre opgaver til venezuelanske læger. Også mange udlændinge kommer til Cuba til medicinsk behandling – f.eks. var det forhåbningen, at 500.000 mindrebemidlede patienter fra Venezuela, Panama og andre caribiske lande skulle opereres for grå stær på Cuba i 2006. Det er et hjælpeprogram kaldet Operation Miracle, som er sat i værk af Fidel Castro i samarbejde med Venezuelas præsident Hgo Chavez. Cuba tilbyder også udlændinge behandling for neurologiske sygdomme som multipel sklerose og parkinsonisme, øjensygdommen retinitis pigmentosa og andre tilstande. Over 20.000 børn fra Hviderusland, Ukraine og Rusland har været på Cuba til behandling for strålesyge og psykologiske problemer efter atomkraftulykken i Tjernobyl. Cuba har også en medicinsk teknologisk sektor som fremstiller produkter til hjemmemarkedet og nogle eksporteres f.eks. vacciner. Cubanske læger kan efter tjeneste i udlandet opnå bedre materielle goder, som bedre løn, bolig og mulighed for at få en bil. Cubanske læger kan kun med meget stort besvær rejse fra Cuba; udrejsetilladelse kan bl.a. betinges af, at man opholder sig på Cuba 5 år uden at arbejde i sit fag.

Sundhedstilstanden på Cuba

Cuba's satsning på sundhedsvæsenet har resulteret i, at befolkningen har opnået en generelt god sundhedstilstand med en lav børnedødelighed og en høj levealder. Landet kan måle sig med de bedste i verden. Dødsårsagerne er nu de typiske for de rige lande, dvs. kredsløbssygdomme, cancer og trafikulykker. Der er en god organisation for tilsyn med gravide og nyfødte, og et omfattende

vaccinationsprogram. AIDS blev tidligt opfattet som en alvorlig trussel, og der blev indført tvang og isolering i behandlingen, og Cuba har en meget lav prævalens af HIV/AIDS. Cuba har haft en høj frekvens af abort og af selvmord sammenlignet med andre lande i Caribien. Cuba har et godt registreringssystem vedrørende forhold i sundhedssektoren. Bruttonationalproduktet pr. indbygger i Cuba er ca. 3000 \$ årligt, mens det er 32.200 \$ i Danmark. Cuba bruger 7,3 % af BNP i sundhedssektoren svarende til 251 \$ pr. indbygger. USA bruger 15,3 % af BNP i sundhedssektoren svarende til 6400 \$ pr. indbygger, og Danmark bruger 8,9 % af BNP i sundhedssektoren svarende til 3000 \$ pr. indbygger. At Cuba har opnået så gode sundhedsmæssige resultater for befolkningen skyldes bl.a., at der er satset meget på uddannelse og præventiv medicin, og at helsesektorens tilbud ydes ensartet til hele befolkningen. Og måske er det også en del af forklaringerne på, at Castro stadig er ved magten.

Turist på Cuba

Man kan let leve et par uger som turist på Cuba, og opleve gode hoteller, flotte strande, farvestrålende drinks, maleriske forfaldne bygninger i Old Havana, amerikanske dollargrin, mange musikgrupper som spiller dejlig cubansk musik og smilende cubanere i rollen som servicepersonale for turisterne. Og så kan man flyve hjem, og undre sig over, hvor lidt man har set af cubanernes liv. Man har ikke rigtig forstået, hvorfor der er 2 valutaer på Cuba – en peso cubana for cubanerne og en peso convertible for turisterne. Man har ikke kigget ind i butikker for cubanere, og set det triste udvalg af varer. Man har ikke sat sig ind i, hvorledes det cubanske rationeringssystem fungerer, og man ved ikke, hvad cubanerne tænker, når oksekød er reserveret til turisterne, og de selv kun sjældent kan spise bœf. Cubanerne får mange års fængselsstraf for at slagte en af de statsejede køer. Man har ikke forstået, hvordan cubanerne kan overleve på en månedsløn på 25\$. Man har ikke set deres boligforhold, hvor mange mennesker må deles om få værelser, og man har ikke tænkt over, hvorfor skilsmissefrekvensen er høj på Cuba. Man ved ikke, om cubanere oplever dagligdagen med glæde eller tristesse, og om de er lykkelige for deres CDR'er, dvs. Committees for the Defence of the Revolution, som holder et vagtsomt øje med lokalområdet. Men de fleste turister tænker ved afskeden med Cuba nok i disse tider over, hvordan det skal gå Cuba og cubanerne efter Castro???

Billeder og billedtekster

1. Gruppebillede med følgende tekst

På rejse med DAGENS MEDICIN
Vi nyder Cuba's vidunderlige klima

2. Glade skolebørn

Vi besøgte en skole i Havana – 28 glade børn i klassen alle i god sundhedstilstand, i rene skoleuniformer og ingen overvægtige – vi syntes, at disciplinen var bedre end i en dansk skole

3. Che Guevara's hospital i Sierra Maestra bjergene

Frihedshelten Che Guevara var læge, og skitserede udviklingen for Cuba's sundhedsvæsen i bogen "On revolutionary medicine" fra 1960. Han skabte også tanken om "det nye menneske".

I guerillastyrkernes bjerghovedkvarter havde de et simpelt lille palmehyttehospital, som det tog os 2 timeres vandretur på bjergstier at nå til.

4. En familjelægeklinik i landsbyen Santa Domingo

Cuba's mange familjelægeklinikker er små, og har typist et lille rum til undersøgelse, et rum til undervisning og et rum til depot og medicin. Ofte dyrker lægen urter til brug i behandlingen på et stykke jord rundt om klinikken. Og ofte er det nødvendigt at dyrke grøntsager til livets opretholdelse.

Fakta-boks 1.

Tal fra Cuba:

Forventet levealder.....	77,23 år
Spædbarnsdødelighed.....	6,33 døde/1000 fødte
Fødselsrate.....	1,66 barn/kvinde
HIV/AIDS prævalens.....	0,10 %
Sundhedsudgifter.....	7,3 % af GDP
Sundhedsudgifter.....	251 \$ pr indbygger årligt
Indbyggere pr. læge.....	ca. 175
Bruttonationalprodukt.....	3000 \$ pr indbygger årligt
Cubanske læge i udlandet..	over 25.000
Udenlandske medicinstuderende i Cuba..	ca. 12.000

Fakta-boks 2.

Om DAGENS MEDICIN studierejsen til Cuba:

37 deltagere, hvoraf over halvdelen er læger eller sygeplejersker.
 Rejsen fandt sted fra 28. marts til 9. april 2007. Pris. 15.500 kr.
 Vi rejste med Air France via Paris til Havana, og 2 dage senere med
 Aero Caribeean fra Havana til Santiago de Cuba.
 Vi kørte derefter i bus tværs gennem Cuba til badestedet Varadero,
 og afsluttede opholdet på Cuba i Havana.
 Vi boede generelt på gode hoteller og spiste godt.
 Der var også dagligt sightseeingsprogram.
 De cubanske myndigheder har for nylig forbudt adgangen
 til udsigtpunktet Mirador de Malones,
 hvorfra man kunne skue ud over den amerikanske Guantanamo-base.
 Rejsens faglige indhold blev udformet som
 ”3rd Cuban-Scandinavian Transcultural Medical Symposium”,
 og kan findes på Internettet på www.smedebol.dk

Skolebørn fra 5.klasse underholder os med sang og dans

På vandring op mod Hospital Guerilla

Skolebørn som dansede salsa for og med os

Drengen som var dygtig sanger og guitarist

Skolepiger på 26.juli skolen

En cubansk boghandel

Farvel til Cuba for denne gang